

Nr B 36

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av vissa avtal om förvärv och överlåtelse av fastigheter m. m.

(4:e avd.)

I propositionen nr B 18 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 6 juni 1958, föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna vissa avtal om förvärv och överlåtelse av fastigheter m. m.

Beträffande motivering och närmare redogörelse för de i propositionen framställda förslagen har hänvisats till propositionen nr 136 till årets förra riksdag.

1:0) **Godkännande av visst avtal mellan kronan och Stockholms stad rörande markbyte, m. m.** I propositionen nr 136 till årets förra riksdag har Kungl. Maj:t (punkt 1, s. 2—6 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 14 mars 1958) föreslagit riksdagen att godkänna ett vid statsrådsprotokollet fogat förslag till avtal mellan kronan och Stockholms stad rörande markbyte *samt att* till stiftelsen Wenner-Gren Center för Vetenskaplig Forskning utan vederlag överlåta eller upplåta ett område vid Sveaplan i Stockholm, som förvärvas av kronan genom förenämnda avtal.

I propositionen erinras inledningsvis om ett i årets tidigare statsverksproposition anmält förslag av den s. k. markdelegationen till köpeavtal mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Stockholms stad, å andra sidan, beträffande visst för telestyrelsen avsett markområde i Farsta. Enligt avtalet försålde Stockholms stad till kronan ett område om ca 70 000 m² inom stadsdelen Farsta för en köpeskilling av 3 500 000 kr. För att avtalet skulle vara för parterna bindande erfordrades Kungl. Maj:ts samt Stockholms stadsfullmäktiges godkännande före den 1 juli 1958 ävensom att ett av stadens byggnadsnämnd efter samråd med bl. a. byggnadsstyrelsen och telestyrelsen upprättat stadsplaneförslag blivit före nämnda dag i huvudsak fastställt. Telestyrelsen hade förklarat sig för sin del godkänna avtalsförslaget.

Vid ärendets behandling i årets tidigare statsverksproposition förklarade departementschefen sig beredd tillstyrka, att nämnda köpeavtal godkändes under förutsättning att godtagbar uppgörelse kunde träffas med staden om avräkning av köpeskillingen mot värdet av vissa kronans fastigheter, som staden hade att inlösa i samband med genomförandet av regleringen av Nedre Norrmalm. Förhandlingar om ett sådant avräkningsförfarande ha därefter

förts mellan markdelegationen och stadens delegerade. Efter det att markdelegationen genom Kungl. Maj:ts beslut den 24 januari 1958 erhållit i uppdrag att med staden förhandla jämväl om förvärv av tomtmark för det s. k. Wenner-Gren Center, ha förhandlingarna omfattat även denna fråga.

I propositionen har härefter lämnats en redogörelse för vad som förevarit i fråga om tillskapandet av ett Wenner-Gren Center (s. 3—4).

Sedan förhandlingarna mellan markdelegationen och stadens delegerade numera slutförts i vad avser här berörda markfrågor, har *markdelegationen* med skrivelse den 22 februari 1958 överlämnat förslag till avtal rörande markbyte, vilket förslag de båda delegationerna genom särskild förklaring den 14 februari 1958 utfäst sig att framlägga för Kungl. Maj:t resp. Stockholms stadsfullmäktige.

Beträffande den närmare innebörden av avtalsförslaget torde få hänvisas till propositionen (s. 5 samt 11—16).

Telestyrelsen, *byggnadsstyrelsen* och *djurgårdsnämnden* ha i avgivna yttranden förklarat sig icke ha något att erinra mot det framlagda förslaget till bytesavtal.

Departementschefen erinrar inledningsvis om att han, då han i statsverkspropositionen till årets förra riksdag (bilaga 27) anmälde markdelegationens förslag till avtal med Stockholms stad om förvärv av ett markområde vid Farsta för televerkets räkning, förklarade sig kunna tillstyrka att avtalsförslaget godkändes, under förutsättning att utbetalandet av köpeskillingen — vilken uppginge till 3 500 000 kr. — finge anstå tills det klarlagts i vilken utsträckning avräkning kunde ske mot belopp, som staden hade att utge till kronan i samband med regleringen av Nedre Norrmalm.

Departementschefen anför vidare följande.

Sedermera har förhandlingar förts mellan markdelegationen och stadens delegerade rörande detta avräkningsförfarande. Sedan markdelegationen erhållit Kungl. Maj:ts uppdrag att även förhandla om mark för Wenner-Gren Center, har förhandlingarna omfattat jämväl denna fråga. Det förslag till bytesavtal, som nu framlagts av markdelegationen, innebär att kronan — förutom Farstaområdet — erhåller ett område om ca 23 000 m² vid Sveaplan i Stockholm, medan staden i vederlag förvärvar kronans rätt till viss del av tomten nr 6.7 i kvarteret Fyrmörsaren inom stadsdelen Norrmalm samt äganderätten till större delen av kvarteret Fältprästen på Östermalm. Genom bytesavtalet skall köpeskillingen för Farstaområdet vara till fullo gulden. Förslaget innefattar enligt min mening en för staten godtagbar uppgörelse. Jag vill därför tillstyrka, att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att godkänna avtalet. Det torde böra vara Kungl. Maj:t obetaget att vidtaga de smärre jämkningar i avtalet, som kan visa sig erforderliga och om vilka överenskommelse kan komma att träffas. Vidare torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att, på därom av riksräkenskapsverket i samråd med berörda statliga myndigheter utarbetade förslag, meddela i anledning av avtalet erforderliga bestämmelser avseende fastigheternas fondredovisning samt förvaltning m. m.

Den tomt vid Sveaplan, som kronan förvärvar genom markbytet, är avsedd att av kronan ställas till den av makarna Wenner-Gren bildade stiftelsens förfogande. Med hänsyn till att den planerade anläggningen torde bliva av stort värde för den vetenskapliga forskningen är det nämligen enligt min mening skäligt, att staten genom att tillhandahålla erforderlig mark lämnar sin medverkan till att anläggningen kommer till stånd. Beträffande formen för överlämnandet av marken torde man närmast kunna tänka sig att tomtmarken av kronan — utan eller med blott formellt vederlag — upplåtes till stiftelsen för därmed avsett ändamål med tomträtt under viss längre tid. Kungl. Maj:t synes emellertid med hänsyn till föreliggande omständigheter nu böra begära riksdagens bemyndigande att på de villkor och under de former, som kan finnas lämpliga med hänsyn till ändamålet, ställa ifrågavarande mark till stiftelsens förfogande.

Utskottet har för sin del ej funnit anledning till erinran mot det sålunda framlagda förslaget till bytesavtal, vars godkännande tillstyrkts även av telestyrelsen, byggnadsstyrelsen och djurgårdsnämnden. Med biträdande jämväl av vad Kungl. Maj:t i förevarande sammanhang i övrigt anfört och förordat hemställer utskottet,

att riksdagen må godkänna ett vid statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 14 mars 1958 fogat förslag till avtal mellan kronan och Stockholms stad rörande markbyte, samt att till stiftelsen Wenner-Gren Center för Vetenskaplig Forskning utan vederlag överlåta eller upplåta det område vid Sveaplan i Stockholm, som genom det förenämnda avtalet förvärvas av kronan.

2:o) **Försäljning av vissa tomter i Trollhättan.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 7 och 8) föreslagit riksdagen att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett av vattenfallsstyrelsen ingånget avtal om försäljning av tomterna nr 4, 5 och 6 i kvarteret Björnen i Trollhättan.

Med skrivelse den 6 mars 1958 har *vattenfallsstyrelsen* för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett den 2 maj 1957 dagtecknat köpekontrakt, enligt vilket styrelsen — under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande — för en köpeskilling av 200 000 kr. till Lundqvists Byggnads Aktiebolag, Trollhättan, säljer tomterna nr 4, 5 och 6, med därå befintliga byggnader, i kvarteret Björnen i Trollhättan. Tomterna omfatta en areal av tillhoppa ca 3 080 m². För en närmare redogörelse för avtalet torde få hänvisas till propositionen (s. 7).

Över vattenfallsstyrelsens framställning har *bostadsstyrelsen* avgivit yttrande (s. 7 och 8).

Departementschefen har anfört följande.

Bostadsstyrelsen har vid sin bedömning av köpeskillingens skälighet utgått från fastigheternas värde för nybebyggelse och därvid angivit värdet å

enbart marken till 86 000 kr. Köpeskillningens storlek är i förevarande fall emellertid beroende jämväl av de förefintliga byggnadernas nuvärde. Vid opartisk värdering har byggnaderna i deras nuvarande skick åsatts ett värde av 132 500 kr. Under sådana förhållanden torde det överenskomna priset få anses godtagbart. Jag anser mig därför böra tillstyrka, att överlåtelsen äger rum på avtalade villkor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett av vattenfallsstyrelsen ingånget avtal om försäljning av tomterna nr 4, 5 och 6 i kvarteret Björnen i Trollhättan.

3:o) **Försäljning av fastigheten nr 15 i kvarteret Gamla Stranden i Landskrona.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 8 och 9) hemställer utskottet,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett av telestyrelsen ingånget avtal avseende försäljning av fastigheten nr 15 i kvarteret Gamla Stranden i Landskrona.

4:o) **Försäljning av fastigheten nr 17—18 i kvarteret Fatbursholmen i Katarina församling i Stockholm.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 9) hemställer utskottet,

att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna ett av telestyrelsen ingånget avtal rörande försäljning av fastigheten nr 17—18 i kvarteret Fatbursholmen i Katarina församling, Stockholm.

Stockholm den 8 juli 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 35.